

(המשך מעמוד 29)

שנאו דתיים כמו שהגויים שנואו יהודים. חשתי על בשרי את השנאה הזאת של החילונים. הם היו מתנהגים אליי בצורה מכוונת, נטפלים אליי. איפה יוסלה? מה אני יודע איפה יוסלה, הרי זה היה העניין של החרדים, אבל הציבור החילוני עשה הכללות.

אתה באמת חושב שהיחס של הציבור החילוני לדתי היה אנטישמי, זה לא קצת חריף מדי?

בכלל לא! זה היה יחס אנטישמי של ממש, ואו בידי הנוער הדתי נותרה רק אפשרות אחת — לאגור כוח יזום אחד פשוט להתפרץ ולהוכיח שזה לא נכון, שמה שאמרים על הדתיים זה לא נכון. אז החרדים הסתגרו במחנה שלהם. הדתיים הצעירים הרגישו בעסק כמו גגלל חמישי. למרות שהקיום משמעותי ותוכן, חופש סוף בצורה מסיבית. הם חב'רה טובים, אמביציוניים. ולכן הם מסוכנים בעיניי, כי הם לא נהנתים.

גדלנו על כוח המגן העברי, וכשהעלינו אותנו, רצינו להוכיח שיש אנחנו לא פחות טובים מהקבוצות החילוניים, ואמרנו — נראה לכם, אנחנו הכי טובים, אנחנו נלך ליחידות הכי טובות ונהפוך למפקדים הכי טובים, ואז כמו מתנה משמיימים, באה מלחמת ששת הימים, והנוער הדתי התחיל להוכיח את עצמו.

בוגרי בית-ספרי, כ־40 אחוז התפקדו 30 אחוז המשיכו כמו הוריהם להיות אנשים דתיים ציוניים מתונים, והיה גרעין של 10 אחוז, גרעין נוקשה, שהיפך משמעות ותוכן, שחיפש סוף בצורה שלו, ואלה לא רצו לשרת ברכנות הצבאית, הם חיפשו ההרואות שהם לא סמרטוטים, הלכו למרכז הרב ונשד נוסד כביס רעיוני ריגשי.

אתה אומר שהרשימה של אנשים נוסד בגלל שהנוער הדתי רצה להוכיח את עצמו?

לא רק. גושי-אמונים צמח גם על בסיס הגעגועים האמיתיים של אנשים למחוזות ילדותם. את יודעת מהו אלון שבות? זהו האלון היחיד שנותר בגוש עציון. ילדי הגוש היו הולכים עם הוריהם במשך שנים לנתיב ה'לה ומשקפים על גוש עציון. על הגעגועים האלה צמח הגוש, ולכן הוא מסוכן, לכן גם קל להביע עדי כמה מסוכנים הגעגועים של הפלסטינים. אמרתי לחנן פורת — כמה זמן גרת בגוש עציון ותראה איזה געגועים איריים אתה חש, או שהפלסטינים לא יתגעגעו למחוזות ילדותם?

החב'רה האלה, הנוער הדתי שהרגיש מקופח, שחלקו התגעגע למקומות שהיו בידי החרדים, זה תסס בתוכו, ואז נוצר בסיס לעניין ועל הבסיס הזה פרצה מלחמת ששת הימים ונפתחה אופציה.

איך אתה מסביר את היווצרותה של המחתרת? מה זה לעולם חדש, מה זה להגשמת אידיאלים או לגעגועים למחוזות ילדות?

בעיניי זה נורא פשוט. לאנשים האלה יש תמונת עולם העתיד. כבוא היום, אם ירצה השם, יבוא משיח צדקנו ויוקם בית המיכה ושם קרובי קרובנות ונשיי שיר חדש. הציפיה לגאולה היא אובססיה יהודית בת אלפי שנים. מה שקרה הוא, שהם הפכו את הציפיה הלא ממומשת, שאי-אפשר לממש אותה, כי היא בתחום הפנטזיה, לדבר שהוא כשטח. וכאן טמונה הסכנה. הם כאו ואמרו שהגאולה היא לא לעתיד לבוא.

הם רצו לזרו את הגאולה?

לדחוק את הקץ, שהוא אחד האיסורים הגדולים בדת היהודית. נטורי קרתא אמרים שאסור בכלל לזרו את ביאת המשיח. אז כל זמן שהמדינה נוהלת על בסיס רצינאלי, הרי שהיא בכנינת התחלת הגאולה, וכך זה צריך היה להישאר, אבל הם לקחו דבר שהוא לא בתחום המציאות וניסו לממש בתוך העולם הריאלי את הבלתי-ריאלי, וכך נוצרים דברים נוראים.

אתה מנסה להגיד שהמחתרת פעלה מתוך אמונה עיוורת בזיורו הגאולה ובביאת המשיח, ולא מתוך מניעים פוליטיים של שינאת ערבים ונקמה בהם?

לא, לא, לא, יש מושג הנקרא תהליך הגאולה, שהוא תהליך שקורים בו כל מיני דברים. אחד הדברים הוא שהערבים יתלקו מהארץ. או צריך לסלק אותם. דבר אחר הוא שצריך להקים את בית-המקדש.

ובגלל זה צריך להסציין את הר הבית, כדי שאפשר יהיה להקים עליו את בית-המקדש?

מה זה משנה איך זה נעשה באופן טכני. צריך לגלל את הר הבית, כי אחרת על מה יבנו את בית-המקדש?

אתה מוכן להסביר לי את תהליך הגאולה?

תהליך הגאולה אומר, שהמדינה היא חלק מתהליך הגאולה. תחנה די נחותה, תחנה הכרחית, אבל לא מוחלטת. והתהליך הולך כך: ארץ ישראל צריכה להיות כולה יהודית, גם לא-יהודים יכולים לגור בה, אבל בתור גר ותושב, בתנאי שידעו שהם נחותים וייחשבו חוטבי-עצים ושואבי-מים, כמו הגרעונים בעבר.

תהליך הגאולה אין מקום לעבודה זרה, ולכן יצטרכו לגלה מיסגדים וכנסיות. אתה מדבר ברצינות?

בשיא הרצינות.

והם באמת מאמינים שהם יכולים להסוך את הערבים לחוטבי-עצים ושואבי-מים ולהרוס כנסיות ומיסגדים כדי לקרב את תהליך גאולת עם ישראל? הם באמת מאמינים בזה, וכאן טמונה הסכנה. עד היום זה היה בתחום הפנטזיה, חוון אחרית הימים. כעת הם מנסים להגשים את הפנטזיה ולא מבינים שזו פנטזיה. כמו למשל אותו הגבר החולם לרפוק את כל הנשים בעולם, או הוא חולם. אז מה — הוא יתחיל להרוג את כל הגברים ויכניס נשים למחנות ויעשה בהן ככל העולה על רוחו? לא, הוא לא יעשה את זה, אפילו אם הוא חולם על זה, כי זו פנטזיה.

והמחתרת הוקמה כדי לזרו את גרוש הערבים, כדי להרוס את בתי העבודה הזרה?

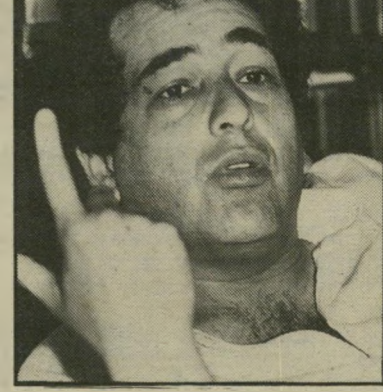
בריוק. ואסור לשכוח דבר נוסף — כולם בתהליך הגאולה יקיימו תורה, לא יהיו אנשים חילוניים.

סוף הרמוקרטיה.

ברור שאין רמוקרטיה, אין שילטון-רוב. מה שחשוב הוא להקים את בית-המקדש בהר-הבית.

ומי יהיה השליט?

בשלב המוקדם המלך.

מרואיין באר

למה נכנסתי לסיטואציה הזו?

ומי ימשה את המלך?

אם כל התנאים יתממשו, וכל עם ישראל יקיים את התורה, יהיה מלך. ידעו מי המלך.

אני לא מאמינה.

אני נותן לך כעת את התשובות שהם נותנים כשאת שואלת אותם מי יהיה המלך. הם אומרים שהם לא יודעים, אבל ברור להם לגמרי שיהיה מלך וזה יהיה מלך שיינוק את מלכותו מבית דוד והסוף יהיה שיגוע מלך המשיח.

מי זה מלך המשיח?

מי שייבחר עלידי אלוהים.

בשביל מה יבחר בו אלוהים?

להנהיג את עם ישראל.

איך?

ברוך התורה.

ומה יקרה לכל העמים האחרים?

כשהכל יתממש, ימצא פיתרון גם לבעיית העמים האחרים.

הרגע שבו אתה מנסה לקחת דברים מרובד שאסור לגעת בו, מרובד מיתולוגי ואו התוצאה היא דם ואש ותמרות עשן, וזו הסכנה. כי הם התחילו לפרש את תהליכי הגאולה. הם התחילו להאיץ את הגאולה.

מהו הדעתך התהליך הפרגמטי הבא?

לדעתי, לא תפסו את כל התאים במחתרת.

ואתה מאמין שאלו שלא נתפסו ימשיכו לפעול?

לא. אני חושב שהם יעצרו ויגידו לעצמם האצנו את התהליך, רצנו מהר מדי. כנראה שלא היינו טהורים מספיק.

וזהו שיטת לוינגר.

בריוק. הם יעברו לשיטת לוינגר, שיטת הסגפנות. הם יגידו — חטאנו בצריכת יתר, דאגנו לבתינו במקום ליישב את ארץ ישראל, בנינו וילות מפוארות, ואנחנו צריכים לחיות בכתים צנועים, לחיות ברמה צנועה וכאן תתחיל שיטת האיסיים, שיטת הסגפנות. כי הם באמת מאמינים שהם הסתאבו ולכן נתפסה המחתרת, כעונש על ההסתאבות. הם יחליטו לעבור לשיטה של טיהור ואם ירצה השם, לאסוף כוח.

כבר שמעתי כמה חבריי שם אומרים שהעושר וההתנסות הם כעוכרי המתיישבים, כי כל אחד חרר למישפחות ולביתו, ולא צריך להיות חרד. אין לי ספק, כי על בסיס הקנאות הסגפנית ייווצרו עוד תאים. מה שאותי מפחיד הוא כי בשלב מסוים יהיה רצון לנקום את ניקמת העצורים.

ולסגוע ביהודים?

כרגע לא. בשלב ראשון אני מאמין שהם ינסו לטפס על הר הבית שהוא הנ'צ' הכולט. וזאת מתוך מחשבה מטורפת שכמה שיהיה יותר רע, כך יהיה יותר טוב.

כלומר, אם נקים עלינו את העולם הערבי זה טוב, כי זה יאחד את עם ישראל!

בריוק. אנשים לא יוכלו לפסוח על שתי הסעיפים. יצטרכו להתלית לכאן או לכאן. נדרמה לי שזה מסביר את פעולת מכונות-התופת. היה ברור להם שבציקבות הפעלת מכונות-התופת, היו הערבים היו עושים פעולת נקם איריה, היו מעלים באש איזה בית-ספר יהודי כפאריס או נכנסים לשגרירות ישראל בקאהיר והורגים את השגריר. אסון נורא היה קורה, ואז כל עם ישראל, כדרכו, היה שוכח איפה זה התחיל, שוכח את מכונות-התופת והיה מתאחד תחת האסון, וזה היה כמונו לטובת עניינם.

לפי מה שאני מבינה מדברך, אחרי שהם יטפלו בערבים, הם יתחילו לטפל ביהודים, מבזיון שהדמוקרטיה לא לררם — הרמוקרטיה היא רק עניין זמני?

בהרצאה ששמעתי מפיו של החורבנות-שונה, דב ביגון, הרמוקרטיה היא בהחלט לא צורת השילטון האיריאלי של עליה הוא חולם. צורת השילטון האיריאלי היא מלכות.

אתה עצמך היית איש ארץ יש?

ראל השלמה איש גושי-אמונים, מה גרם לך לשנות את האידאולוגיה שלך?

מדוע הייתי איש ארץ ישראל השלמה, איש גושי-אמונים הרי זה ברור. הייתי אולי הראשון שיצא מזה, שירד מזה. אני חושב שתיכף עמדתי על הסכנות. על הדההומאניזציה של הכיבוש, כראש ובראשונה אני הומאני. אני לא צפיפיסט, אלהם על נפשי ואני מכיר בלגיטימיות של אדם הליחלם על חייו מול חייו של הוולת, ותפסתי מהר מאוד, לפי מיטב הבנתי, שאנחנו לא נאבקים על חייו ואולי יותר מזה, כל מיני דברים מחורבנים באופיינו כאו לכלל כביטוי וזה הדאיג אותי.

אין לי ספק שמישטר הכיבוש הצרפתי בהודו סין עשה מעשים קשים לאין ערוך ממה שאנחנו עושים ככוכשים, אבל זה לא מעניין אותי, מה שמדאיג אותי זה מה קורה לנו בתהליך של הכיבוש, לא מה אנחנו עושים לערבים, אלא מה קורה לנו.

המילכוד שהסיטואציה מכתבה. אני עושה מילואים בגדה, אם יורקו עליי אבנים, אין לי ספק שאורוק בחזרה. מה שמדאיג אותי הוא לא שאני זורק אבנים, אלא למה הייתי צריך להיכנס לעניין הזה מראש.

זה שוירים על ילדה בשכם נראה לי טיבעי אחרי שוירים על אסתר אנהנה, אבל כל מה שאני שואל הוא למה בכלל יאגתי למצב שבו יורים על אסתר אנהנה, שבו יורים על ילדה בשכם. זה פועל יוצא של דינמיקה של עוינות. למה נכנסתי לסיטואציה הזו. ואני לא מרחם על אלה שנרגמים, אני לא יכול לרחם על כל העולם.

(המשך מעמוד 8)

מיטשחות. ההיפך הגמור נכון: זהו מניעה שנועד להצית תבערה. שעישה היתה לבלוע גם את ההתנחלות, על ילדיה.

ל זה אינו שייך לעולם של מדע כידוני, ולא לעתיד רחוק ומוזר. זה שייך למציאות של חיינו. לעולם של 1984, לישראל של תשמ"ד.

תפיסת כמה תאים של מחתרת-הטרור אל לה להרגיע או להונות אותנו. זהו רק קצה הקרחון. ובמקום האבר שנגרע, אם אכן נגרע — מאה אברים אחרים יצמחו. היחס הסלחני של השילטונות אל הרוצחים האלה אינו אלא סימפ"ט טום אחר. גישת הציבור הדתי המאורגן היא סימפסטום גישת חבריה-השכר של משה לוינגר ודומיו הם סימן נוסף. התלכדותם של פסיכר פאטים רישמיים, כמו חברה-הכנסת מאיר כהן אבידוב, סגן יושב-ראש כנסת ישראל, מסכיב לאנשי המחתרת, גם היא סימן חשוב. וסימפסטום חמור במיוחד: היחס המפלה-ל-טובה שבו זוכים חשודי-המחתרת אצל שילטונות-החקירה.

בית-המישפט הטיל איסור שעוררייתי על פירסום שמותיהם. אישי-ציבור, החשודים בקשר עם המחתרת, נחקרים בתנאים מיוחדים. העצר רים, ובניניהם החשודים ברצח סיטוני, מובאים בלי אויבים, ומאפשרים להם להפוך את הדיונים על הארכיטקטורה לפסיכנליים פוליטיים. המוני מעריצים באים לבקדם במקום מעצרם, כאילו היה זה בית-מלון. עיתון פירסם את טיעוניהם בניגוד לכל כללי הסוביידיציה. הכל מוזכר עד אימה את יחסם של בתי-המישפט כרפובליקת-ויימאר לחשודים נאציים. השופטים לא התייחסו אליהם כאל שועים, אלא כאל צעירים פטריטיים שפסו מן הדרך. אחרי הכל, הם התנכלו רק ליהודים, ורצחו רק קומוניסטים.

יתכן שכמה יתושים נלכדו. אך הבי-צה שהצמיחה יתושים אלה נשארה. במקום כל יתוש שנלכד, ייוולדו בהכרח מאה יתושים חדשים. כל עיד הביצה קיימת.

מי יובש את הביצה הזאת? מי מסוגל לכך? אירד? במה?

האמת הפשוטה היא שמול הגל הגואה של הדת המשיחית, הקנאות-החמושה, הברבשת, המתנחלת, המח-בלת והרוצחת — אין אף חומת-מיגון אחת.

אין תנועה נגדית. אין אידיאלוגיה נגדית. אין כוח נגדי.

ובינתיים נמשכת שטיפת-המוח היומיומית, הרוחסת את המדינה לעבר התהום. בטלוויזיה הממלכתית שולטת המאפיה הימנית החשוכה, המעמידה את המכשיר כולו לרשות תעמולה יומיומית של קנציות-הרצח ושותפיהם.

יש פולחן לאומי סביב הנרקומאנים הדתיים, העוברים מן ההרואין הלבן אל הקנאות השחורה, והקרויים "חוריים בתשובה".

ובעיקר — מילארדים מכספי האומה, דמינו ויעתאפנו, נשכסים אל תוך מערכת-החינוך הדתית, המייצרת דור חדש של "אחים יהודיים", של חברי-מחתרת, של טרוריסטים בשם ה' ומחבלים לתיפארת ישראל, מפוצצני-גנים' וילדים, מהרסי-מיסגדים, רוצחי-גרניצוויגים.

ש המצייצים על "מלחמת-תרבות". זהו תרגום משוש של מושג גרמני, שכונתו היא למלחמת-תרבות.

מלחמת-תרבות האמנם? האם רק על תרבות הארץ הזאת אנחנו נאבקים?

אנחנו מצויים בהיאבק על עצם קיומה של מדינה זו, מול פני הסכנה הנוראה שנועלה סופית על דרך המילי-חמה הניצחית, מלחמת-יקודש שאין בה עדר בל יקויה, לשלום ולששרה, ושלא תוכל אלא להסתים בהרם הדתי.

אנחנו מצויים להיאבק על עצם מהות-התרבות כחברה דמוקרטית, חופשית, שבה נוכל לחשוב ולדבר ולכתוב כאוות נפשנו, שבה יש התנגשות פוריה בין רעיונות ודעות.

בפשטות ובגסות: על עצם היכולת לחיות בארץ הזאת, מבלי להירצח בא"י מיל גרניצוויג, מבלי להיכלא במחנה-ריכוז, מבלי לדרת לנכר.

הסרט הזה לא נותח ולא נרפא. הוא ממשיך לפשט בגוף הלאומי, אם לא נתגבר עליו, הוא יאכל אותנו. על חיינו אנחנו לוחמים. זהו קרב בין אידיאלוגיות, בין כוחות פולי-טיים, בין בני-אור ובני-חושך.

הקרב האמיתי על ישראל.